

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

“Mehmanxana və turist

komplekslərində servis xidmətinin təşkili”

fənninin iş planı

(SİLLABUS)

Müəllim:

Qasıмова Sevinc Pənah q

Bakı -2020

Sillabus

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

(Orta ixtisas təhsili müəssisəsinin adı)

Sahibkarlığın əsasları

(Fənnin adı)

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin metodiki şurasının
15 sentyabr 2017 ci il tarixli (protokol №1) iclasının qərarı ilə təsdiq
edilmişdir

(Fənn proqramı kim tərəfindən və nə vaxt təsdiq olub)

Qasımova Sevinc Pənah q

(müəllimin soyadı, adı, atasının adı)

1.Müəllim haqqında məlumat

Soyadı: Qasımova

Adı: Sevinc

Atasının adı: Pənah

Təhsili: Ali

Elmi adı: _____

Vəzifəsi: Müəllim

Əlaqə rekvizitləri: _____ tel(mob) 055 668 00 35

Gün ərzində kollecdə olduğu vaxt: 8³⁰ 18⁵⁰ - dək

Təltiflər: _____

Xarici dil: Rus dili

2.Fənn haqqında məlumat

Fənnin kodu: _____

Fənnin növü: _____

Fənnin tədris ili: 2019/2020

Auditoriya: _____ № _____

Fənnin krediti: 5

Fənnin tədris yükü(saat) : 75

Fənnin prerekviziti: Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənn

Fənnin tədris forması: Mühazirə-seminar

3.Fənnin əsas məqsədi

Turizm əhalinin mədəni və sosial inkişafının əsas mənbəyi olmaqla asudə vaxtdan səmərəli istifadə edilməsidir.Eyni zamanda, turizm bazar münasibətlərinə keçid şəraitində bu və digər regionun milli iqtisadiyyatının ixtisaslaşmasını müəyyən edən sosial – iqtisadi inkişafın əhəmiyyətli amillərindən biridir

Turizmin inkişafı istiqamətində inkişaf etmiş ölkələrin təcrübələrinin öyrənilməsi respublikamız üçün böyük əhəmiyyətə malikdir.Qərbi Avropa ,Skandinaviya ölkələrinin , Aralıq dənizi ətrafı ölkələrin, Mərkəzi Avropa regionlarının turizm sahəsində əldə etdikləri uğurların elmi nəticələrinin Azərbaycan turizminə tətbiqi dövlət büdcəsinə külli miqdarda vəsaitlərin daxil olmasına şərait yarada bilər.

“Mehmanxana və turist komplekslərində servis xidmətinin təşkili” fənninin əsas məqsədi tələbələrə müasir dövrdə sürətlə inkişaf edən turizm sənayesinin əsas tərkib hissələrindən olan mehmanxana biznesinin normalarının, prinsiplərinin, incəliklərinin, inzibati-təsərrüfat işlərinin, turist-mehmanxana təsərrüfatının təşkilinin öyrədilməsindən ibarətdir.Fənnin mənimsənilməsi nəticəsində tələbə turizmdə get-gedə daha çox önəmi artan mehmanxana anlayışlarını öyrənəcək və bu sahəyə daha dərinlən yiyələnəcəkdir. Müxtəlif ölkələrdə mehmanxanada servis xidmətinin təşkili inkişaf tendensiyaları və dünya regionları üzrə müqayisəli təhlil etmə bacarığına malik olacaqdır. Mehmanxana sənayesinin inzibati-təsərrüfat işlərinin təşkilinə dair praktiki məlumatlar və bacarıqlar əldə edəcəkdir.Həmçinin tələbə mehmanxana biznesinin keyfiyyət standartlarını və bir sıra fərqli xüsusiyyətlərini müəyyən etmək bacarıqlarını əldə edəcəkdir.

4.Fənnin tədrisi nəticəsində əldə olunan kompetensiyalar

Kompetensiya-fənnin mənimsənilməsi nəticəsində əldə olunan bilik,bacarıq və vərdişlərin praktiki tətbiqidir.Ümumi kompetensiyalar bilik üzərində əsaslanmış müasir cəmiyyətdə peşəkar və şəxsi sahədə özünü uğurla reallaşdırmaq üçün lazım olan şəxsi, metodiki və sosial kompetensiyalardır. Fənn kompetensiyaları fənn bacarıqlarının mənimsənilməsini təmin edən nəzəri, praktiki və eksperimental bilik və bacarıqlar deməkdir.

Tədris prosesi zamanı aşağıdakı tədris metodlarından istifadə edilir:

-dialoq forması(nəzəri izahatlar və praktik nümunələrə);

-müzakirə forması(fərdi çıxışlarla bağlı disputların aparılması, məruzələrin, esselərin və referatların müzakirəsi);

-tələbələrin müstəqil işi (tövsiyəsi olunan ədəbiyyatın tətbiqi, referat yazmaq, seminar məşğələlərinə məruzələr hazırlamaq).

5.Fənnin xarakteristikası

Fənnin öyrənilməsinin təqvim planı

№	Mövzunun adı	Saatların miqdarı		
		Cəmi	Mühazirə	Məşğələ
1	Xidmət anlayışı və onun iqtisadi təbiəti.	2	2	
2	Turizm xidmət formaları.	4	2	2
3	Mehmanxana nömrələrinin təsnifatı	2	2	
4	Turistlərin qəbulu və xidmətinin təşkili	4	2	2
5	Xidmətlərin bazarda yeridilməsi	2	2	
6	Nömrə fondunun yığışdırılması və təmizlənməsi	4	2	2
7	Ümumi istifadə üçün nəzərdə tutulmuş ictimai sahələrin yığışdırılması və təmizlənməsinin təşkili	2	2	
8	Otelçilikdə Yemək və İçkilər şöbəsi üzrə qidalanma xidmətlərinin təşkili	4	2	2
9	Mehmanxananın restoran və barları	2	2	
10	Mehmanxana nəzdində olan restoran mətbəxi	4	2	2
11	Menyu planlaşdırılması	4	2	2
12	Restoranda istifadə olunan qab-qacaqlar və digər ləvazimatlar	4	2	2
13	Mehmanxana restoranlarında keçirilən diplomatik qəbullara və kütləvi tədbirlərə (ziyafətlər) xidmət göstərilməsi. Qonaqpərvərlik qaydaları.	4	2	2
14	Kütləvi tədbirlərdə (qəbullarda, ziyafətlərdə) xidmətlərin göstərilməsinə hazırlıq	4	2	2
15	Personalın təlim və tədrisi	4	2	2
16	Oteldə göstərilən xidmət keyfiyyətinin standartları	2	2	
17	Mehmanxana işçisinin etikası. Diplomatik etiket.	4	2	2
18	Personalın qonaqlarla davranış mədəniyyəti və ünsiyyət qaydaları	2	2	
19	Telefon danışmalarının aparılması üçün əsas qaydalar	4	2	2
20	Mehmanxana personalının xarici görünüşü və şəxsi gigiyenası üzrə qoyulan tələblər	2	2	
21	Mehmanxanada yanğından təhlükəsizlik tədbirləri	4	2	2
22	Azərbaycanda Otelçilik sahəsində xidmətlə bağlı əsas problemlər	4	2	2
23	Azərbaycanda Otelçilik sahəsində xidmətlə bağlı problemlərin həlli yolları	3	1	2

6.Fənn üzrə sərbəst işlərin mövzuları

Fənn üzrə semestr ərzində 1 sərbəst iş tapşırığı verilir. Hər tapşırığın yerinə yetirilməsi 10 balla qiymətləndirilir.

Sərbəst işlərin mövzuları:

№	Mövzular	Qeyd
1.	Turizm xidmət formaları	
2.	Restoran işinin inkişaf tarixi	
3.	Müxtəlif əlamətlərə görə mehmanxana təsnifat sistemləri.	
4.	Sahibkarlıqda planlaşdırma və proqnozlaşdırma.	
5.	Turizm dövlət büdcəsinin formalaşmasında.	
6.	Turizm sahəsində marketinq fəaliyyəti	
7.	Mehmanxananın nömrə fondunun yığışdırılması və təmizlənməsi	
8.	Nömrə fondunun yığışdırılmasına qoyulan tələblər.	
9.	Mehmanxananın restoran menecerinin vəzifələri	
10.	Restoranda göstərilən xidmətin qaydaları	
11.	Mehmanxana nəzdində turistlərin qidalanmasının təşkili	
12.	Restoranda istifadə olunan qab-qacaq və digər ləvazimatlar.	
13.	Diplomatik qəbullar. Diplomatik qəbulun növləri.	
14.	Qonaqpərvərlik qaydaları	
15.	Diplomatik qəbulu zamanı menü	
16.	Personalın təlim və tədrisi	
17.	Beynəlxalq xidmət standartları	
18.	Diplomatik etiket qaydaları. Düzgün davranış qaydaları	
19.	Mehmanxana personalının xarici görünüşü və nitq mədəniyyəti	
20.	Azərbaycan Respublikasının turizm potensialı	
21.	Azərbaycanda Otelçilik sahəsində xidmətlə bağlı yaranan problemlərin həlli yolları.	

Sərbəst iş yazılı formada, word faylı formasında, həcmi 1-2 səhifə (şrift 12) olmalıdır

Hər bir sərbəst iş tələbənin fərdi fikirlərinin məcmusu olduğuna görə **plaqiat** yol verilməzdir.

7.Tələbənin nailiyyətlərinin cari və aralıq qiymətləndirilməsi

- Fənn üzrə krediti toplamaq üçün lazımi balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq.
- 50 bal- imtahana qədərki bal:
- -10 bal dərslərə davamiyyətə görə;(fənn üzrə ayrılmış auditoriya saatlarının 25 faizindən çoxunda iştirak etməyən tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır).
- -10 bal tələbənin sərbəst işinə görə
- -30 bal laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə (fənn üzrə kurs işi və məşğələ dərsi nəzərdə tutulmadığı halda) ;

8.Təhsilalma prosesinə nəzarət və tələbələrin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi

Tələbənin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi imtahan zamanı 50 bal və imtahana qədər 50 bal toplanan ballar cəmi 100 bala bərabərdir.Yekun bal aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

A - “Əla”	-91-100
B - “Çox yaxşı”	-81-90
C - “Yaxşı”	-71-80
D - “Kafi”	-61-70
E - “Qənaətbəxş”	-51-60
F - “Qeyri-kafi”	- 51 baldan aşağı

Yekun qiymətləndirmə 51 bal və ondan yuxarı bal toplayn tələbə fənn üzrə müəyyən olunmuş krediti qazanır və müvəffəqiyyət qazanan tələbə, 51 baldan aşağı bal toplayan tələbə isə həmin fəndən krediti qazanmır və akademik borcu olan tələbə adlanır.

9.İstifadə olunan ədəbiyyat

1. Müzəffər Ağakərimov, Otel, Bakı – 2008;
2. Müzəffər Ağakərimov, Mehmanxanada ön büro, Bakı – 2013;
3. Mirağa Əhmədov, Xidmət sahələrinin marketinqi Bakı – 2015;
4. Nazmi Kozak, Otel işletmeciliği Ankara – 2016.

Fənnin bütün mövzuları üzrə mühazirə mətnləri elektron formada kollecin saytında yerləşdirilib.

10.Tələbənin nizam- intizamına qoyulan tələblər

- Pedaqoji işçilərin şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmaq;
- Təhsil müəssisəsinin nizamnaməsinə uyğun olaraq, ictimai asayiş və daxili intizam, davranış qaydalarının tələblərinə riayət etmək;
- Auditoriya daxili təlim məşğələlərində iştirak etmək, müvafiq tədris planlarında və kursların işçi proqramlarında nəzərdə tutulmuş bütün növ tapşırıqları müəyyən edilmiş dövrlərdə yerinə yetirmək;
- Kollecin otaqlarına, tədris-laboratoriya avadanlığına, cihazlara, dərs vəsaitlərinə, kitablarına və digər əmlakına qayğı və səliqə ilə yanaşmaq, onların korlanmasına, zədələnməsinə və itməsinə yol verməmək, otaqlarında onların təmizliyə və səliqəyə riayət etmək.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

Sahibkarlığın əsasları fənninin iş planı

(SİLLABUS)

Müəllim:

Qasımoğlu Sevinc Pənah q

Bakı -2020

Sillabus

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci

(Orta ixtisas təhsili müəssisəsinin adı)

Sahibkarlığın əsasları

(Fənnin adı)

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinin metodiki şurasının
15 sentyabr 2017 ci il tarixli (protokol №1) iclasının qərarı ilə təsdiq
edilmişdir

(Fənn proqramı kim tərəfindən və nə vaxt təsdiq olub)

Qasımova Sevinc Pənah q

(müəllimin soyadı, adı, atasının adı)

2020

1.Müəllim haqqında məlumat

Soyadı: Qasımova

Adı: Sevinc

Atasının adı: Pənah

Təhsili: Ali

Elmi adı: _____

Vəzifəsi: Müəllim

Əlaqə rekvizitləri: _____ tel(mob) 055 668 00 35

Gün ərzində kollecdə olduğu vaxt: 8³⁰ 18⁵⁰ - dək

Təltiflər: _____

Xarici dil: Rus dili

2.Fənn haqqında məlumat

Fənnin kodu: _____

Fənnin növü: _____

Fənnin tədris ili: 2019/2020

Auditoriya: _____ № _____

Fənnin krediti: 4

Fənnin tədris yükü(saat) : 60

Fənnin prerekviziti: Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənn

Fənnin tədris forması: Mühazirə-seminar

3.Fənnin əsas məqsədi

Müstəqillik dövründə Azərbaycanda iqtisad elminin tədqiqat obyektinə daxil olan sahibkarlıq anlayışı ölkənin iqtisadi potensialını gücləndirmək üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan müstəqillik əldə edənə qədər əsas mülkiyyət dövlətə məxsus olmuşdur və sosialist sistemində kommərsiya sahibkarlığı anlayışına yer yox idi.

Müstəqillikdən sonra isə ölkədə sahibkarlığın inkişafına əlverişli şərait yaranmışdır.

Azərbaycan Respublikasının qəbul edilmiş yeni Konstitusiyasında bazar münasibətləri əsasında iqtisadiyyatın inkişafına şərait yaradılması, sahibkarlığa təminat verilməsi, rəqabət mexanizminin formalaşması və inkişafı, həmçinin rəqabətin qorunması ilə bağlı müddəalar öz əksini tapmışdır. Bu baxımdan sahibkarlıq fəaliyyəti fənninin tədrisi günümüzün tələbi ilə şərtlənir.

Sahibkarlıq fəaliyyəti müstəqillik dövründə Azərbaycanda ən çox inkişaf edən sahələrdən biridir.

Fənnin əsas məqsədi dünya iqtisadiyyatına sürətlə inteqrasiya edən ölkəmizdə yerli

şirkətlərin beynəlxalq miqyasda rəqabət qabiliyyətini artırmaq, idxalçı ölkədən

ixracatçı ölkəyə çevirmək, ölkənin investisiya cəlbediciliyini artırmaq

istiqlamətində aparılan dövlət siyasətini daha səmərəli təşkil etmək məqsədi ilə

sahibkarlıq fəaliyyətinin daha dərinədən öyrənilməsidir.

4.Fənnin tədrisi nəticəsində əldə olunan kompetensiyalar

“Sahibkarlığın əsasları” fənn proqramında tələbələrə sahibkarlığın mahiyyətini, növlərini, inkişaf etmiş ölkələrin qabaqcıl təcrübəsinə müraciət etməklə sahibkarlıq fəaliyyətinin öyrənilməsi və tətbiqi, beynəlxalq əməkdaşlığın qurulması istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsini öyrədir.Proqramda bu mövzular geniş şərh olunmuşdur. Bütün mövzularda nəzəri və praktiki məsələlər Azərbaycan reallığı baxımdan nəzərdən keçirilmişdir.

Kursun səmərəli tədrisi və tələbələr tərəfindən asan mənimsənilməsi məqsədi

ilə mövzular qruplaşdırılmışdır:

I İqtisadiyyat

II Hüquq

5.Fənnin xarakteristikası

Fənnin öyrənilməsinin təqvim planı

№	Mövzunun adı	Saatların miqdarı		
		Cəmi	Mühazirə	Məşğələ
1	Sahibkarlıq fəaliyyətinin sosial iqtisadi məzmunu, predmeti və vəzifələri	4	2	2
2	Sahibkarlıq haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi	4	2	2
3	Sahibkarlığın növləri, formaları. Müəssisənin fəaliyyət mexanizmi	4	2	2
4	Sahibkarlıq fəaliyyəti və innovasiya. Sahibkarlıq fəaliyyətinin planlaşdırılması və proqnozlaşdırılması	4	2	2
5	Sahibkarlıq menecmenti, sahibkarlıq fəaliyyətində marketinq əlaqələri	4	2	2
6	Sahibkarlıq etikası və psixologiyası, sahibkarlıq fəaliyyətində risklər	4	2	2
7	Kommersiya fəaliyyətinin mahiyyəti, ticarət orqanlarının fəaliyyəti	4	2	2
8	Müqavilə anlayışı, quruluşu, məzmunu	4	2	2
9	Sahibkarlıq müəssələrinin maliyyə vəziyyəti	4	2	2
10	Françayzinqin mahiyyəti və onun inkişafının iqtisadi əsasları	4	2	2
11	Hərtaclarda, birjalarda, torpaqlarda ticarət əməliyyatlarının texniki təchizi və təşkili	4	2	2
12	Lizinqin təşkili – iqtisadi xüsusiyyətləri	4	2	2
13	Sahibkarlıq fəaliyyətində reklam informasiya işinin təşkili	4	2	2
14	Biznes planının mahiyyəti və rolu	4	2	2
15	Respublikamızda sahibkarlığın gələcək inkişaf perspektivləri	4	2	2

6.Fənn üzrə sərbəst işlərin mövzuları

Fənn üzrə semestr ərzində 1 sərbəst iş tapşırığı verilir.Hər tapşırığın yerinə yetirilməsi 10 balla qiymətləndirilir.

Sərbəst işlərin mövzuları:

Nö	Mövzular	Qeyd
1.	Sahibkarlığı növləri, formaları və xüsusiyyətləri.	
2.	Sahibkarlıq fəaliyyəti və innovasiya.	
3.	Sahibkarlıq fəaliyyətində marketinq əlaqələri.	
4.	Sahibkarlıqda planlaşdırma və proqnozlaşdırma.	
5.	Kiçik sahibkarlığın üstünlükləri.	
6.	Sahibkarlıq fəaliyyətində rəqabət.	
7.	Françayzinq anlayışı və mahiyyəti.	
8.	Reklamın sahibkarlıqda təşkili.	
9.	Sahibkarlıq etikası və psixologiyası.	
10.	Ticarət ortaqlarının fəaliyyəti.	
11.	Sahibkarlıq fəaliyyətində risklər	
12.	Kommersiya fəaliyyəti anlayışı və mahiyyəti.	
13.	Sahibkarlıq fəaliyyətində menecment.	
14.	Müqavilə anlayışı, quruluşu və məzmunu.	
15.	Biznes-planın mahiyyəti və rolu.	
16.	Hərraclar.	
17.	Hərraclarda, birjalarda, ticarət əməliyyatları.	
18.	Sahibkarlıq fəaliyyətinin istiqamətləri.	
19.	Birja müqavilələri.	
20.	Fyuçers sövdələşmələri.	

Sərbəst iş yazılı formada,word faylı formasında,həcmi 1-2 səhifə(şrift 12) olmalıdır

Hər bir sərbəst iş tələbənin fərdi fikirlərinin məcmusu olduğuna görə **plaqiat** yol verilməzdir.

7.Tələbənin nailiyyətlərinin cari və aralıq qiymətləndirilməsi

- Fənn üzrə krediti toplamaq üçün lazımı balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq.
- 50 bal- imtahana qədərki bal:
- -10 bal dərslərə davamiyyətə görə;(fənn üzrə ayrılmış auditoriya saatlarının 25 faizindən çoxunda iştirak etməyən tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır).
- -10 bal tələbənin sərbəst işinə görə
- -30 bal laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə (fənn üzrə kurs işi və məşğələ dərsi nəzərdə tutulmadığı halda) ;

8.Təhsilalma prosesinə nəzarət və tələbələrin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi

Tələbənin biliyinin yekun qiymətləndirilməsi imtahan zamanı 50 bal və imtahana qədər 50 bal toplanan ballar cəmi 100 bala bərabərdir.Yekun bal aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

A - “Əla”	-91-100
B - “Çox yaxşı”	-81-90
C - “Yaxşı”	-71-80
D - “Kafi”	-61-70
E - “Qənaətbəxş”	-51-60
F - “Qeyri-kafi”	- 51 baldan aşağı

Yekun qiymətləndirmə 51 bal və ondan yuxarı bal toplayn tələbə fənn üzrə müəyyən olunmuş krediti qazanır və müvəffəqiyyət qazanan tələbə, 51 baldan aşağı bal toplayan tələbə isə həmin fəndən krediti qazanmır və akademik borcu olan tələbə adlanır.

9.İstifadə olunan ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Bakı 2017
2. Azərbaycan Respublikasında kiçik və orta sahibkarlıq
3. Vaqif Niftullayev “Sahibkarlığın əsaları”
4. Abbasov A.B. “Sahibkarlig fəaliyyəti, növləri
5. Dövrü mətbuat

Fənnin bütün mövzuları üzrə mühazirə mətnləri elektron formada kollecin saytında yerləşdirilib.

10.Tələbənin nizam- intizamına qoyulan tələblər

- Pedaqoji işçilərin şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmaq;
- Təhsil müəssisəsinin nizamnaməsinə uyğun olaraq, ictimai asayiş və daxili intizam, davranış qaydalarının tələblərinə riayət etmək;
- Auditoriya daxili təlim məşğələlərində iştirak etmək, müvafiq tədris planlarında və kursların işçi proqramlarında nəzərdə tutulmuş bütün növ tapşırıqları müəyyən edilmiş dövrlərdə yerinə yetirmək;
- Kollecin otaqlarına, tədris-laboratoriya avadanlığına, cihazlara, dərslər vəsaitlərinə, kitablarına və digər əmlakına qayğı və səliqə ilə yanaşmaq, onların korlanmasına, zədələnməsinə və itməsinə yol verməmək, otaqlarında onların təmizliyə və səliqəyə riayət etmək.